

ПРОБЛЕМА ОСОБИСТІСНОЇ ІДЕНТИФІКАЦІЇ В ІНТЕРНЕТ- СЕРЕДОВИЩІ

Останнім часом ми все частіше пов'язуємо свою професійну діяльність, освіту, дозвілля з мережею Інтернет. Нині для сотень мільйонів людей соціальні мережі стали повсякденним обов'язковим елементом життя. Людство перетнуло межу і перейшло від моделі двох світів – реального і віртуального – до світу змішаної реальності. Поєднання непоєднуваного стало частиною життя сучасної людини.

Ще у 1990 році віртуальна реальність розглядалась як деякий штучний всесвіт, замкнений всередині комп'ютера. З того часу проходить лише шість років і соціолог Мануель Кастельс у своїй тритомній праці “Інформаційна епоха: економіка, суспільство і культура” (1996-1998 р.р.) [1-3] вже говорить про зародження нової культури “реальної віртуальності”.

Сьогодні процес конвергенції реального і віртуального набирає темпу. Ми стаємо свідками зародження епохи інтернету речей. Від смартфонів ми стрімко рухаємося до розумного будинку, розумного міста, розумної країни і, зрештою, розумної планети.

В умовах поширення мобільних засобів комунікації і мережі Інтернет, які дають можливість бути на зв'язку 24 години на добу 7 днів на тиждень, стираються кордони між особистим, сімейним і робочим часом. Порушується послідовність соціальних практик.

Віртуальна реальність змінює поведінку людей, а, отже, і їх самих. У соцмережах ми може придумати собі цілком нові “амплуа”, нове життя. І ніхто, і ніщо нас у цьому не обмежує. Ми живемо у світі усюдисущих аватарів, намагаємось знайти відповідь на питання “Хто Я?” і “заводимо” по кілька

аккаунтів у різних соціальних мережах. Наші цифрові двійники загострюють і без того складну проблему людської ідентичності.

Соціальні мережі – це свого роду meeting point для її користувачів, гарне місце для розмов про себе та інших, самопрезентування, вироблення і демонстрації своєї позиції чи позиції тієї групи, від імені якої виступає користувач. Тут можна виражати свої емоції, сперечатися і погоджуватися, тут здобувають прихильників і супротивників.

Мережа Інтернет, соціальні мережі, як комунікаційні середовища володіють специфічними властивостями, що використовуються їх користувачами сповна. А саме:

- Властивість анонімності Інтернет-комунікацій сприяє психологічній розкутості їх учасників, спонукає до більшої свободи у висловлюваннях та поступках, дає змогу користувачам “втекти від власного тіла”, керувати враженнями оточуючих про себе, конструювати свій образ на свій вибір, програвати нереалізовані у реальному житті ролі та сценарії і при цьому не зважати на усталені у суспільстві норми. Анонімність Інтернет-комунікацій має кілька граней, наприклад, можна висловлювати почуття, можна приховувати їх, а можна висловлювати почуття, які людина на даний момент і не відчуває.
- Своєрідність протікання в Інтернет-середовищі процесів міжособистісного сприйняття: територіальна доступність, фізична привабливість, стать, вік, соціальний статус співрозмовника не відіграють ніякого значення, спілкування будується на основі подібності поглядів, переконань і цінностей.
- Добровільність контактів і завжди існуюча можливість у будь-який момент перервати зв'язок і назавжди зникнути в Мережі, що не має кордонів, дозволяє людям бути більш відвертими і розкутими, ніж у реальності.

Непомірне захоплення Інтернетом, доведено наукою, посилює соціальну ізоляцію індивіда, і, відповідно, відчуття самотності. Залежність від онлайн-спілкування провокує виникнення “самотності в натовпі”.

Слід задуматися: чи варто заміщувати оф-лайн-відносини віртуальними? Чи така заміна є повноцінною? Незважаючи на те, що віртуальне спілкування має багато плюсів, переваги живого спілкування більш вагомі. Віртуальна не замінить реальну комунікацію. Користувачам соціальних мереж слід припинити, надмірно захоплюючись пропонованими Інтернетом можливостями, відкладати реальне життя на потім, потрібно жити тут і зараз.

Література

1. Castells Manuel The Information Age: Economy, Society and Culture / Castells Manuel. – Oxford: Blackwell. – . – Vol. I: The Rise of the Network Society. – 1996. – 556 pp.
2. Castells Manuel The Information Age: Economy, Society and Culture / Castells Manuel. – Oxford: Blackwell. – . – Vol. II: The Power of Identity. – 1997. – 460 pp.
3. Castells Manuel The Information Age: Economy, Society and Culture / Castells Manuel. – Oxford: Blackwell. – . – Vol. III: End of Millennium. – 1998. – 448 pp.
4. Кухарська Н. П. Загрози безпеці дітей у соціальних мережах / Н. П. Кухарська, В. М. Кухарський // Безпека інформації. – 2014. – Т. 20, № 2. – С. 169-175.